

DATOS IDENTIFICATIVOS

As escritoras da historia literaria

Materia	As escritoras da historia literaria			
Código	V01G160V01917			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Fariña Busto, Maria Jesús			
Profesorado	Fariña Busto, Maria Jesús			
Correo-e	mbusto@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Aportacións das escritoras españolas e hispanoamericanas á historia literaria, particularizando o estudo na lectura dalgúns textos de diferentes xéneros.			

Competencias de titulación

Código				
A2	Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións das literaturas do español (en España e en América) e do galego, con especial sensibilidade para as literaturas emparentadas, como son as que corresponden ás linguas neolatinas e en particular a portuguesa			
A4	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüística e literario			
A9	Planificar, estruturar e desenvolver ensaios escritos e presentacións orais en español e en galego, formulando hipóteses cunha metodoloxía apropiada para transmitir ideas eficaces, de acordo coas convencións académicas, e argumentando os razoamentos expostos.			
A11	Mostrar sensibilidade cara ás achegas feitas polas mulleres á literatura e á cultura española, galega e portuguesa nos seus diferentes ámbitos xeográficos e culturais. Entender as funcións do canon, a súa formación e os seus axentes, e valorar as exclusións que xera, por exemplo, a exclusión dos textos de escritoras, particularmente nos diferentes ámbitos xeográficos e culturais das linguas galega e española.			
B5	Que o alumnado desenvolvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
I. Comprender e profundar nas principais aportacións das escritoras á historia literaria española e hispanoamericana.	A2
II. Afondar nos métodos de estudo e de análise dos textos literarios incorporando novas categorías críticas.	A4
III. Planificar, organizar e desenvolver ensaios escritos e presentacións orais orientados á maduración do pensamento crítico e á posta en práctica das convencións académicas.	A9
IV. Entender as funcións do canon, a súa formación e axentes, e valorar as exclusións que xera no ámbito da historia literaria.	A11
V. Contribuír ó desenvolvemento das habilidades de aprendizaxe necesarias para interpretar calquera tipo de discurso cultural, así como para pensar sobre o mundo e a realidade cunha perspectiva crítica.	B5

Contidos

Tema		
I. Algúns conceptos previos	I. 1. O xénero como categoría de análise	
	I. 2. O canon: axentes, formación e funcións	

II. As escritoras na historia literaria. Unha aproximación cronolóxica

II. 1. Espazos, contextos, épocas, autoras

III. As escritoras na historia literaria. Algunhas constantes temáticas e a súa formalización en diferentes xéneros literarios.

III. 1. Educación

III. 2. Violencia

III. 3. Corpo, desexo, sexualidade

III. 4. Estereotipos e roles sociais e culturais

III. 5. Poesía e/na red

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	0	2
Seminarios	4	4	8
Traballos de aula	16	8	24
Traballos tutelados	0	16	16
Titoría en grupo	2	2	4
Proxectos	0	12	12
Sesión maxistral	28	16	44
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	0	20	20
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Eventos docentes e/ou divulgativos	Conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas ou debates que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permitan afondar ou complementar contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Traballos de aula	O alumnado desenvolverá exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesorado.
Traballos tutelados	De maneira individual ou en grupo, o alumnado elaborará un documento sobre temas da materia, ou ben preparará seminarios, memorias, ensaios, lecturas, etc.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado para asesoramento e desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe, así como debates en grupo sobre problemas ou cuestións concretas da materia.
Proxectos	En liñas xerais, trátase dunha actividade autónoma do alumnado que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, organización de materiais, redacción, etc.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos da materia, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Nas horas de titoría alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da asignatura como sobre as diferentes cuestións relativas ó desenvolvemento dos traballos. Os traballos realizados na aula contarán tamén, en todo momento, con esta atención personalizada.
Traballos tutelados	Nas horas de titoría alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da asignatura como sobre as diferentes cuestións relativas ó desenvolvemento dos traballos. Os traballos realizados na aula contarán tamén, en todo momento, con esta atención personalizada.
Titoría en grupo	Nas horas de titoría alumnas e alumnos poderán consultar, de maneira personalizada, calquera dúbida que teñan, tanto sobre os contidos da asignatura como sobre as diferentes cuestións relativas ó desenvolvemento dos traballos. Os traballos realizados na aula contarán tamén, en todo momento, con esta atención personalizada.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	O alumnado presenta o resultado obtido na elaboración de documentos sobre a temática da materia ou desenvolve actividades prácticas sobre as lecturas da mesma. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita.	20
Traballos tutelados	O alumnado presentará o resultado obtido nos traballos ou proxectos propostos (recollida de información, manexo de bibliografía, resumos críticos, etc.).	20

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. O alumnado debe desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos sobre a materia nunha resposta extensa.	30
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos. O alumnado debe dar resposta á actividade formulada aplicando os coñecementos teóricos e amosando a súa capacidade crítica e analítica	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación da materia:

1. (Avaliación continua: asistencia obrigatoria ás clases, 80%)

-A nota final da convocatoria de maio resultará da suma das cualificacións dos traballos de aula, os proxectos e un exame, na última semana do cuadrimestre, que constará dunha proba práctica e probas de resposta longa. O valor, en porcentaxe, de traballos, proxectos e probas aparece na Guía ao lado da descrición destas.

-Tendo en conta que se trata dunha avaliación continua e que, polo tanto, ao final do cuadrimestre o alumnado terá que demostrar as competencias adquiridas, para facer media coa cualificación de traballos e proxectos a nota do 'exame' terá que alcanzar o aprobado.

-Será requisito para aprobar cada unha destas actividades a correcta expresión oral e escrita, o que significa: uso pertinente dos signos de puntuación, corrección ortográfica, orde e claridade na exposición, rigor e redacción persoal (evitando, por suposto, a reprodución de palabras e ideas alleas sen indicar a súa procedencia).

-A nota da convocatoria de xullo resultará dun exame consistente en probas de resposta longa e probas prácticas. Os requisitos anteriores son igualmente procedentes nesta convocatoria.

2. (Avaliación única)

-As alumnas e alumnos que, por razóns xustificadas, non poidan asistir ás clases e, por iso, lles sexa imposible elixir o procedemento de avaliación continua, terán que realizar, ademais do exame, un traballo cuxos temas e prazos a profesora lles indicará ao comezo do cuadrimestre. Por esta razón, é imprescindible que se poñan en contacto con ela nese momento. Neste caso, o valor do traballo será do 30% e o do exame do 70%, tendo que aprobarse este para sumar a nota do traballo.

Proceden igualmente, para aprobar, os requisitos indicados no apartado anterior.

Bibliografía. Fontes de información

1. LECTURAS OBRIGATORIAS (indícase o tema ao que corresponden e o xénero literario do texto):

I.

Rosalía de Castro, "Carta a Eduarda" (1865) -Relato-

Alfonsina Storni, "Un libro quemado" (1919) -Artigo periodístico-

Iris M. Zavala, "Las formas y funciones de una teoría crítica feminista" (1993) -Ensaio-

Lola Luna, "Leyendo como una mujer la imagen de la Mujer" (1996) -Ensaio-

III.

III. 1. Emilia Pardo Bazán (A Coruña, 1851-1921), "La educación del hombre y de la mujer" (1892) -Discurso-
Mercedes Cabello (Perú, 1845-1909), "Mujer escritora" (1877) -Poema-

III. 2. Griselda Gambaro (Argentina, 1928), *La malasangre* (1982) -Teatro-

Renée Ferrer (Paraguay, 1944), "Helena" y "La exposición" (*La seca*, 1986) -Contos-

Regina José Galindo (Guatemala, 1974), "El dolor de un pañuelo" (1999-2000) -Poema e performance-

III. 3. Textos poéticos de escritoras españolas e hispanoamericanas do século XX (selección que entregará a profesora)

Cristina Peri Rossi (Uruguay, 1941), "Desastres íntimos" e "Una consulta delicada" (*Desastres íntimos*, 1997) -Contos-

III. 4. Rosario Castellanos (México, 1925-1974), "Lección de cocina" (*Álbum de familia*, 1971) -Conto-

Iris M. Zavala (Puerto Rico, 1939), *Nocturna mas no funesta* (1987) -Novela-

2. A bibliografía específica sobre cada tema e sobre cada unha das obras estudadas facilitarase a través da plataforma TEMA.

Recomendacións

Outros comentarios

ALUMNADO ERASMUS: terá que posuír una competencia oral e escrita do castelá, lingua da asignatura, acorde co curso ao que esta pertence. En todo (asistencia, traballos, exame) o nivel de esixencia será o mesmo que o requerido ao alumnado propio.

TITORÍAS: o horario de titorías indicárase no comezo do curso. Tanto as consultas persoais no despacho como aquelas que se fagan por correo serán atendidas dentro dese horario.
